

16.12.2021

Kokousaika   Torstai 16.12.2021 klo 16:00 - 18:45

Kokouspaikka   Vallilan varikko, Hämeentie 86, 3. krs nh. Liike / kaupungin hallinto-
säännön 29 luvun 22a § mukainen sähköinen kokous

Läsnä

Jäsenet

Salminen, Minna	puheenjohtaja
Korpinen, Sini	varapuheenjohtaja
Kaskeala, Niklas	jäsen
Pirkkala, Pekka	jäsen
Suoranta, Anu	jäsen
Tuominen, Aino	jäsen
Turtiainen, Joona	jäsen
Hönö, Päivi	varajäsen
Sivonen, Pertti	varajäsen

Muut

Lumijärvi, Petri	vs. toimitusjohtaja
Hämäläinen, Jukka	vs. yksikön johtaja
	poissa: 16:05-16:08, 200 §
Jurva, Toni	yksikön johtaja
Kuukankorpi, Arttu	yksikön johtaja
Lähdetie, Artturi	yksikön johtaja
Nousiainen, Antti	yksikön johtaja
Rajakallio, Karoliina	yksikön johtaja
Norrena, Elina	viestintä- ja henkilöstönkehittämis- päällikkö
Tetri, Miika	lakimies
Valasjärvi, Sari	asiantuntija
	saapui 16:08, paikalla: 201 §, poistui 16:46
Mäkinen, Samuli	asiantuntija
	saapui 16:46, paikalla: 202 §, poistui 17:15
Heikkilä, Heidi	asiantuntija
	saapui 17:22, paikalla: 206-208 §, poistui 18:11

Puheenjohtaja

Minna Salminen

199-210 §

16.12.2021

Esittelijät

Petri Lumijärvi	vs. toimitusjohtaja 199-200 §
Karoliina Rajakallio	yksikön johtaja 201-203 §
Toni Jurva	yksikön johtaja 204-205 §
Antti Nousiainen	yksikön johtaja 206-208 §
Jukka Hämäläinen	vs. yksikön johtaja 209-210 §

Pöytäkirjanpitäjä

Miika Tetri	lakimies 199-210 §
-------------	-----------------------

16.12.2021

---

§	Asia	
199	Asia/1	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta
200	Asia/2	Liikenneliikelaitoksen henkilöstö- ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtajan viran väliaikainen hoitaminen
201	Asia/3	Tavoiteohjelman päivityksen tilannekatsaus
202	Asia/4	Pyöräilykauden 2021 yhteenveto
203	Asia/5	Liikenneliikelaitoksen lausunto Nina Miettisen valtuustoaloitteesta yhteiskäyttöisten kuormapyörien käyttöönoton edistämiseksi
204	Asia/6	Raitiotieradan katukiveys- ja saumaustöiden lisähankinta vuodelle 2021
205	Asia/7	Kunnossapidon kuljetuspalvelujen hankinta
206	Asia/8	Käyttöiän päässä olevan raitiovaunukaluston korvaaminen, hanke-suunnitelma
207	Asia/9	Kalustohankkeiden konsultointipalveluiden tilaaminen
208	Asia/10	Liikenneliikelaitoksen johtokunnan lausunto Pia Pakarisen valtuustoaloitteesta Kruunusiltaojen raitiovaunukalustotarpeiden uudelleenarvioimiseksi
209	Asia/11	Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat
210	Asia/12	Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

§ 199

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen sekä pöytäkirjan tarkastajien valinta

Päätös

Johtokunta totesi kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi. Samalla johtokunta valitsi pöytäkirjantarkastajaksi jäsen Tuomisen sekä varatarkastajaksi jäsen Suorannan.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Petri Lumijärvi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 200

Liikenneliikelaitoksen henkilöstö- ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtajan viran väliaikainen hoitaminen

HEL 2021-013987 T 00 01 00

Päätös

Johtokunta määräsi hallintopäällikkö Jukka Hämäläisen hoitamaan liikenneliikelaitoksen (HKL) henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtajan virkaa siihen kuuluvine palkkaetuineen 4.12.2021 alkaen siihen asti, kunnes viran vakituinen hoitaja palaa hoitamaan virkaa, kuitenkin enintään 31.5.2022 saakka.

Päätös tehtiin ehdollisena kaupunginhallituksen päätökselle HKL:n toimitusjohtajan viran väliaikaisen hoitajan määräämisestä.

Käsittely

Esteelliset: Jukka Hämäläinen (hallintolain 28 §:n 1 momentin 1 kohta)

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Petri Lumijärvi

Lisätiedot

Matts Hägg, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 34747
matts.hagg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hallintopäällikkö

Lakimies
Henkilöstöpäällikkö
Talouspalvelut
Hankinta

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL:n toimitusjohtaja on ilmoittanut eroavansa virasta 4.12.2021 lukien ja kaupunginhallitus käsittelee 13.12.2021 henkilöstö ja liiketoiminnan tuki –yksikön johtajan määräämistä hoitamaan HKL:n toimitusjohtajan virkaa, kunnes uusi viranhaltija ottaa tehtävän vastaan.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 4 §:n 3 momentin mukaan virkasuhteeseen voidaan ottaa ilman hakumenettelyä, kun kysymyksessä on avoinna olevaan virkasuhteeseen ottaminen määräajaksi.

Hallintosäännön 23 luvun 3 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan virkasuhteeseen ottava viranomainen päättää avoimen viran määräaikaista hoitajasta.

HKL:n hallintopäällikkö Jukka Hämäläinen toimii tällä hetkellä henkilöstö ja liiketoiminnan tuki -yksikön johtajan viransijaisena, ja täyttää yksikön johtajan viran kelpoisuusvaatimukset ja on myös henkilökohtaisten ominaisuuksiensa ja kykyjensä puolesta sopiva yksikön johtajan avoimen viran hoitajaksi.

Esittelijä

vs. toimitusjohtaja
Petri Lumijärvi

Lisätiedot

Matts Hägg, henkilöstöpäällikkö, puhelin: 310 34747
matts.hagg(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hallintopäällikkö

Lakimies
Henkilöstöpäällikkö
Talouspalvelut
Hankinta

Otteen liitteet

Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

§ 201 Tavoiteohjelman päivityksen tilannekatsaus

HEL 2021-001410 T 00 01 01

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Sari Valasjärvi, kehittämispäällikkö, puhelin: 310 35711
sari.valasjarvi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liikenneliikelaitoksen (HKL) tavoiteohjelman päivitystyötä on tehty tämän vuoden ajan. Päivitystyötä on tehty useissa eri työryhmissä ja on järjestetty useita työpajoja, joihin on osallistunut kattavasti HKL:n henkilöstöä sekä soveltuvin osin myös sidosryhmiä, omistajatahoa ja johtokunta. Lisäksi päivitystyön aikana on tarjottu koko henkilöstölle mahdollisuus osallistua työhön digitaalisen alustan eli henkilöstöareenan kautta. Areena on ollut auki koko henkilöstölle kaksi kertaa, ensimmäisen kerran keväällä ja toisen kerran syksyllä. Tulokset on analysoitu ja jaettu kaikille sekä hyödynnetty päivitystyössä.

Päivitystyö on jakaantunut skenaariovaiheeseen ja strategiavaiheeseen. Skenaarioilla tarkoitetaan kuvauksia mahdollisista ja vaihtoehtoisista tulevaisuuden toimintaympäristöistä. Päivitystyössä ne ovat auttaneet ymmärtämään toimintaympäristön muutoksia, tapahtumien syyseuraussuhteita ja niiden vaikutuksia HKL:ään, ja ovat siten toimineet työkaluna strategisessa ajattelussa ja päätöksenteossa. Skenaariotyön avulla muodostettiin HKL:n näkemys toimintaympäristön kehityksestä. Tämän jälkeen siirryttiin strategiavaiheeseen, jossa tunnistettiin, kuvattiin ja arvioitiin HKL:n strategiset vaihtoehdot. Myös HKL:n perustehtävästä ja visiosta on luonnosteltu päivitetyt versiot. Päivitystyö kiteytyy

16.12.2021

Asia/3

luonnokseen strategisista painopisteistä, jotka auttavat HKL:ää pääsemään yhdessä sovittuun tavoitetilään.

Asiaa esitellään tarkemmin kokouksessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Sari Valasjärvi, kehittämisspäällikkö, puhelin: 310 35711
sari.valasjarvi(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 26.11.2021 § 185

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 27.05.2021 § 88

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 11.03.2021 § 45

Liikenneliikelaitoksen johtokunta 11.02.2021 § 27

§ 202 Pyöräilykauden 2021 yhteenveto

HEL 2021-013304 T 08 02 03

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi saamansa informaation.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunkipyöräkausi 2021 sujui pandemia-aikana pääosin suunnitelmien mukaan. Pyöräasemaverkosto laajeni 105 uudella asemalla touko-kesäkuun aikana ja kattaa nyt koko Helsingin Kehä III:lle asti, lukuun ottamatta Östersundomia ja Ala-Tikkurilaa. Laajennus toteutettiin sujuvasti ja asemat ovat löytäneet käyttäjänsä. Palveluun koko kaudeksi rekisteröityneiden asiakkaiden määrä oli edellisen vuoden tasolla, mutta tehtyjen matkojen määrä oli noin kymmenesosan pienempi, vaikka osa niistä tehtiin nyt uudella laajennusalueella. Uusien liikkumistarpeiden ja rajoitusten vaikutus on selvä, mutta käyttömäärä on silti muuhun joukkoliikenteeseen verrattuna laskenut vähemmän. Käyttäjät kertovat merkittävimmäksi muutokseksi liikkumistarpeen vähenemisen. Palvelun asiakastytyväisyys jatkaa hyvällä tasolla: asiakaskyselyssä suosittelemaluku nousi ja kokonaisarvosana pysyi edellisen vuoden tasolla.

Polkupyöräliikenteen liityntäpysäköinnissä on toteutettu vuoden 2021 aikana neljä suurempaa kohdetta (Puotila, Rastila, Mellunmäki ja Pukimäki). Osa töistä jatkuu vielä vuoden 2022 puolelle ja valmistuu helmikuussa. Nämä kohteet valittiin investointien ohjelmoinnissa toteutettavaksi nyt liityntäpysäköinnin kehittämisen kiireellisyyden ja kohteisiin vaikuttavien muiden työmaiden takia. Seuraaville kolmelle vuodelle on suunniteltu

16.12.2021

lisää vastaavia kohteita niin, että nykyiset liityntäpysäköintikohteet saadaan päivitettyä laadukkaiksi ja kapasiteettia lisättyä käytettävissä olevan tilan mukaan. Näiden toteuttamisen jälkeen liityntäpysäköinnin suunnittelua jatketaan kasvavien pyöräilymäärien palvelemiseksi, jotta hyvä joukkoliikenteen saavutettavuus voidaan taata.

Pyöräkeskus palveli edellisten kausien tapaan, mutta uudella sijainnilla Baanan länsipäässä. Pyöräkeskuksen avaaminen viivästyi uuteen sijaintiin liittyvien järjestelyiden vuoksi, mutta valittu paikka on todettu hyvin toimivaksi ja suosituksi. Seuraavalla kaudella toimintaa pyritään kehittämään entistä näkyvämmäksi ja vaikuttavammaksi. Pyöräkeskus oli auki marraskuun loppuun asti.

Asian tarkempi esittely kokouksessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 203

Liikenneliikelaitoksen lausunto Nina Miettisen valtuustoaloitteesta yhteiskäyttöisten kuormapyörien käyttöönoton edistämiseksi

HEL 2021-011258 T 00 00 03

Lausunto

Johtokunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Nina Miettisen valtuustoaloitteesta yhteiskäyttöisten kuormapyörien käyttöönoton edistämiseksi:

Liikenneliikelaitos (HKL) näkee yhteiskäyttöiset kuormapyörät varteenotettavana mahdollisuutena ja on kokeillut niiden tarjoamista pilottihankkeessa Ruoholahden ja Jätkäsaaren alueella 2020. Kokeilun kokemukset olivat positiivisia, käyttömäärät kohtuullisia ja erityisesti perheiden keskuudessa palvelusta pidettiin. Samalla HKL myös totesi, että pidempiaikaisen ratkaisun toteuttaminen vaatii vielä paljon kehittämistä.

HKL tulee selvittämään mahdollisuutta sisällyttää kuormapyörät osaksi kaupunkipyöräpalvelua tai sen yhteyteen palvelun seuraavaa kilpailutusta valmistellessa.

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Lausuntoehdotus

Lausunto on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuustoaloite

Valtuutettu Nina Miettinen ja 15 muuta valtuutettua ovat tehneet 6.10.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Helsingiläiset tarvitsevat yhteiskäyttöisiä kuormapyöriä korvaamaan autoliikennettä lyhyillä asiointimatkoilla. Kuormapyöriä tarvitaan erityi-

16.12.2021

sesti asuinrakennusten yhteyteen, jotta tavaroita saa kuljetettua kotio-
velle saakka.

50 % 1-2 kilometrin matkoista kuljetaan pääkaupunkiseudulla autolla tai
auton kyydissä (Henkilöliikennetutkimus 2016). Erityisesti
30-44 -vuotiaat kulkevat lyhyitä matkoja autolla arjen helpottamiseksi
(HSL:n liikkumistutkimus 2018). Matkoja kuljetaan autolla esimerkiksi
sen takia, että isoja tavaroita, ostoksia, harjoitusvälineitä ja muita arjen
asioita on hankala kuljettaa kävelen, pyörällä tai joukkoliikenteessä.
Tavaroiden kuljettaminen edellyttää usein sellaista liikennevälinettä, jol-
la pääsee suoraan kotiovelta määränpään ja takaisin. Autolle on tois-
laiseksi olemassa vasta vähän vaihtoehtoja, mutta tavarapyö-
rät/kuormapyörät/laatikkopyörät ovat yksi tällainen vaihtoehto.

Kuormapyörät lisäävät arkiliikuntaa sekä vähentävät ilmansaasteita
korvatessaan auton juuri sellaisilla matkoilla, joilla tavaroiden kuljetta-
misen takia kävely tai pyöräily ei muuten olisi mahdollista. Sähköavus-
teiset kuormapyörät mahdollistavat raskaampienkin tavaroiden tai esi-
merkiksi usean lapsen kuljettamisen yhtäaikaaisesti. HKL on pilotoinut
yhteiskäyttöisiä kuormapyöriä Jätkäsaaren ja Ruoholahden alueella
vuonna 2020. Kokeilussa ei kuitenkaan linkitetty kuormapyöriä asuinra-
kennusten yhteyteen.

Taloyhtiö- sekä talokohtaisia kuormapyöriä voisi pilotoida ja kehittää
yhteistyössä esimerkiksi Hekan kanssa. Markkinoilta voisi hakea palve-
lua, joka tarjoaa kuormapyörät ja niiden huollon. Säilytysratkaisut voisi-
vat olla talokohtaisia, esimerkiksi yksi autopaikka varattuna kuormapyö-
rälle tai säilytys pyörävarastossa. Kuormapyörän varausjärjestelmä
voisi olla samantyylinen kuin esimerkiksi kerhotilojen tai pesutupien.
Jotta pyöristä pidettäisiin huolta, voisi niillä olla esimerkiksi talokohtai-
nen vastuuhenkilö. Yhteistyötä asukas yhdistysten kanssa kannattaisi
myös selvittää.

Kuormapyöriä voisi olla myös kaupunkipyöräjärjestelmän yhteydessä.
Siksi kaupunkipyörien seuraavassa kilpailutuksessa tulisi selvittää
kuormapyörien lisäämisen mahdollisuus järjestelmän yhteyteen.

Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Helsinki edistää jakamis-
talouteen perustuvaa kuormapyörien käyttöönottoa selvittämällä mah-
dollisuudet saada kuormapyöriä asuinrakennusten yhteyteen sekä
kaupunkipyöräjärjestelmän yhteyteen, jolloin tavaroiden kuljettaminen
ilman autoa helpottuu."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt HKL:n johtokuntaa antamaan aloitteesta
lausunnon kaupunginhallitukselle 15.2.2022 mennessä.

16.12.2021

Asia/5

Esittelijä

yksikön johtaja
Karoliina Rajakallio

Lisätiedot

Samuli Mäkinen, projekti-insinööri, puhelin: 310 35753
samuli.makinen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 204

Raitiotieradan katukiveys- ja saumaustöiden lisähankinta vuodelle 2021

HEL 2021-013940 T 02 08 02 01

Päätös

Johtokunta oikeutti liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan raitioteiden katukiveys- ja saumaustöiden puitesopimukseen liittyviä töitä Kivilinja Oy:ltä yhteensä enintään 65.000,00 euron arvonlisäverottomaan kokonaishintaan.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Jari Hartikainen, tekninen isännöitsijä, puhelin: 310 70393
jari.hartikainen(a)hel.fi
Sami Kellokoski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 23601
sami.kellokoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti
Kirjanpito	Esitysteksti
Sopimussihteeri	Esitysteksti
Tekninen isännöitsijä	Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

HKL:llä on puitesopimus raitioteiden katukiveys- ja saumaustöistä Kivilinja Oy:n kanssa, jota on jatkettu optiokaudella vuodelle 2021.

Optiokaudella toteutettavien raitioteiden katukiveys- ja saumaustöiden määrä on osoittautunut arvioitua suuremmaksi. HKL valmistelee uutta raitioteiden katukiveys- ja saumaustöiden hankintaa puitejärjestelyinä. Uuden hankinnan valmistelussa on valmistauduttu töiden tarpeisiin nykyistä laajemmin.

16.12.2021

Tällä päätöksellä varaudutaan raitioteiden katukiveys- ja saumaustöiden toteutukseen vuoden 2021 loppuun asti.

Aiemmat päätökset

Johtokunta oikeutti 6.3.2020, 36 §, HKL:n tekemään puitesopimuksen Kivilinja Oy:n kanssa raitioteiden katukiveys- ja saumaustöistä vuonna 2020 yhteensä enintään 650.000,00 eurolla (alv 0 %). Puitesopimukseen sisältyi mahdollisuus jatkaa sopimusta yhden vuoden optiokaudella, jonka aikana tilauksia voidaan tehdä yhteensä enintään 650.000,00 eurolla (alv 0 %).

Vs. toimitusjohtaja päätti 22.9.2020, 119 §, optiokauden käyttämisestä.

Tämän päätöksen jälkeen hankinnan kokonaiskustannukset ovat enintään 1.365.000,00 euroa (alv 0 %) varsinaiselta sopimuskaudelta ja optiokaudelta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Jari Hartikainen, tekninen isännöitsijä, puhelin: 310 70393
jari.hartikainen(a)hel.fi
Sami Kellokoski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 23601
sami.kellokoski(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Tekninen isännöitsijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

§ 205

Kunnossapidon kuljetuspalvelujen hankinta

HEL 2021-013357 T 02 08 02 00

Päätös

Johtokunta oikeutti liikenneliikelaitoksen (HKL) tilaamaan maansiirron, lumen, kappaletavaran sekä jakeluliikenteen kuljetuspalveluja rakentamispalveluliikelaitos Staralta ajalle 1.1.2022 – 31.12.2024 yhteensä enintään 1.500.000,00 eurolla (alv 0 %).

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Jari Hartikainen, tekninen isännöitsijä, puhelin: 09 310 70393
jari.hartikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Tekninen isännöitsijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankinnan kohteena ovat maansiirron, lumen, kappaletavaran sekä jakeluliikenteen kuljetuspalvelut, joilla toteutetaan kunnossapitoyksikön tarvitsemia huolto- ja kunnossapitotoimintojen materiaalikuljetuksia ja -asennuksia.

Tilauksen kokonaisarvo 1.500.000,00 euroa (alv 0 %) perustuu kunnossapitoyksikön korjausinvestointiohjelmaan sekä arvioon kunnossapitotoiminnan tarpeista.

Stara on asettanut alihankkijoilleen vaatimuksia palvelutuotannossa käytettävien ajoneuvojen vähäpäästöisyydelle, kuten että dieselkäyt-

16.12.2021

Asia/7

töisten ajoneuvojen on käytettävä uusiutuvista raaka-aineista valmistet-
tua polttoainetta.

Kuljetuspalvelujen tilaaminen toteutetaan Helsingin kaupungin sisäise-
nä hankintana.

Esittelijä

yksikön johtaja
Toni Jurva

Lisätiedot

Jari Hartikainen, tekninen isännöitsijä, puhelin: 09 310 70393
jari.hartikainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta
Kirjanpito
Sopimussihteeri
Tekninen isännöitsijä

Otteen liitteet

Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti
Esitysteksti

§ 206

Käyttöiän päässä olevan raitiovaunukaluston korvaaminen, hankesuunnitelma

HEL 2021-013257 T 08 02 02

Esitys

Johtokunta esitti kaupunginhallitukselle käyttöiän päässä olevan raitiovaunukaluston korvaaminen -hankesuunnitelman hyväksymistä esityksen mukaan niin, että

- hankkeen arvonlisäveroton kokonaishinta yhteensä sisältäen vaunujen toimitukset, vaihto-osat ja projektiin sisältyvät erillishankinnat sekä hankinnan aikaiset lisä- ja muutostyöt on enintään 160,0 milj. euroa kustannustasossa joulukuu 2021, ja
- hanke toteutetaan niin, että raitiovaunut tulevat liikenteeseen ennen kuin nykyisen kaluston elinkaari päättyy, asteittain vuosina 2028 – 2032.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Heidi Heikkilä, kalustopäällikkö, puhelin: 310 33823
heidi.h.heikkila(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Liikenneliikelaitoksen (HKL) vanhimmat linjaliikennekäytössä olevat kantakaupunkiliikenteen raitiovaunut ovat tulossa käyttöikänsä päähän ja näiden vaunujen uusimisella turvataan kantakaupunkiliikenteen häiriötön liikennöinti tulevina vuosikymmeninä.

Toimiva joukkoliikenne on osa Hiilineutraali Helsinki 2035 –toimenpideohjelman keinoista saavuttaa kaupungin asettamat päästövähennys-

tavoitteet. Joukkoliikenne mahdollistaa myös uusimpien ja ympäristöystävällisten teknologioiden hyödyntämisen kustannustehokkaasti.

Hankkeen strategiasidonnaisuus

Helsingin kaupunkistrategiassa 2021-2025 (kaupunginvaltuusto 13.10.2021) todetaan, että älykkäät liikenneratkaisut ovat sujuvan arjen perusta, tiivistyvän kaupungin liikennejärjestelmän riittävä kapasiteetti ja toimivuus varmistetaan suunnittelemalla kaikki kulkumuodot ja huomioimalla niiden kytkytyminen toisiinsa. Strategiassa on tavoite jatkaa raideliikenteen verkostokaupungin toteuttamista. Päätösehdotus tukee näitä kaupunkistrategian tavoitteita ja on näin strategian mukainen.

Nykyinen raitiovaunukalusto

HKL:n nykyinen linjaliikenteessä käytettävä kaupunkiraitiovaunukalusto koostuu yhteensä 122 raitiovaunusta. Kantakaupungin raitioliikennettä varten HKL:llä on käytössä 52 peruskorjattua osittain matalalattiaista MLNRV-raitiovaunua sekä 70 täysin matalalattiaista Artic-raitiovaunua.

Lisäksi Raide-Jokeri-pikaraitiotietä varten on tilattu 29 raitiovaunua ja Kruunusiltojen raitiotielinjastoa varten on tilattu 23 raitiovaunua. Raide-Jokerin ja Kruunusiltojen kalustoksi on siten tilattu yhteensä 52 kpl Artic-raitiovaunun pohjalta kehitettyjä kahteen suuntaan ajettavia Artic XL-vaunuja. Artic XL-vaunut soveltuvat esikaupunkilinjojen kuten Raide-Jokerin ja Kruunusiltojen ja rakennettavien kaupunkibulevardien liikenteeseen. Kaikki Raide-Jokeria ja Kruunusiltoja varten tilatut vaunut tarvitaan kyseisten linjastojen liikenteeseen.

Kaluston hallintamalli

HKL tuottaa Helsingin seudun liikenne –kuntayhtymän (HSL) tilaaman raitioliikenteen. Hankintalain ja EU:n joukkoliikenteen palvelusopimusetuksen mukaisesti HSL ostaa raitioliikennepalveluja HKL:ltä.

Kantakaupunkiliikenteen vanhimman kaluston korvaamisen hankinta on tarkoituksenmukaista käynnistää niin, että liikennöinnissä ei tule kalustovajauksesta aiheutuvaa palvelutason laskua vanhan kaluston teknisen käyttöiän täytyessä.

Selvityksissä on todettu kustannustehokkaaksi ja tarkoituksenmukaiseksi kaluston hallintamalliksi, että kaupunkiraideliikenteen kalusto hankitaan julkishallinnon omistukseen. Omistuksen tarkemmat ratkaisut, ml. HSL:n hankintakäytäntöjen ja HKL:n aseman ja organisaation tulevat muutokset, eivät poista raitiovaunujen tarvetta.

Mahdollinen uusien tai olemassa olevien liikennöintikonaisuuksien kilpailuttaminen ei vaikuta liikenteessä käytettävien raitiovaunujen mää-

rään ja tarpeeseen, koska vaunumäärän perustana on suunniteltu ja toteutettava raitioliikenteen.

Nykytilanteessa raitiovaunut hankitaan Helsingin kaupungin omaisuudeksi ja liikennepalvelun myyntihinta HSL:lle sisältää korvauksen raitiovaunuihin sidotusta pääomasta sekä vaunujen kunnossapidosta ja käytöstä.

Tilaaajan kannalta tarkoituksenmukainen ja kustannustehokas menettely raitiovaunuhankinnoissa on sisällyttää hankintoihin hankintaoptioita mahdollisia myöhemmin tarvittavia hankintoja varten. Optioina hankittavat vaunut ovat myös rakenteeltaan ja kunnossapidoltaan yhteneviä aiemmin toimitettujen vaunujen kanssa, mikä alentaa vaunujen käyttö- ja kunnossapitokustannuksia. Lisäksi optiohankinnoissa vaunujen hankintahinta on edullisempi, koska vaunujen suunnittelun peruskustannukset on jo katettu hankinnan hinnassa.

Hankkeen lähtökohdat ja tavoitteet

Nykyinen olemassa oleva kantakaupunkiraitioliikenteen rataverkosto kasvaa edelleen lähivuosien aikana Ilmalan yhteyden sekä Kalasatamasta Pasilaan –raitiotien valmistumisen myötä. Samaan aikaan tällä hetkellä liikennöitävä linjasto on säilymässä pääosin laajuudeltaan samana kuin tämän päätöksen tekohetkellä.

HKL:n käytössä olevat osamatalalattiaiset MLNRV1-sarjan vaunut on otettu käyttöön vuosien 1973–1975 aikana. Vaunut ovat jo ylittäneet laskennallisen noin 40 vuoden käyttöikänsä. Vastaavasti MLNRV2-sarjan vaunut on otettu käyttöön vuosien 1983-1987 aikana, joten nekin alkavat olla käyttöikänsä päässä.

HKL on arvioinut, että vuodesta 2028 eteenpäin MLNRV1-sarjan teknistä elinkaarta ei ole enää kustannustehokasta tai tarkoituksenmukaista jatkaa. Tällöin hankkeen toteuttamatta jättäminen tai siirtäminen kauemmas tulevaisuuteen nostaa merkittävästi riskiä kalustovajauksesta kantakaupungin raitiolinjastolla.

Lisäksi hankkeella varaudutaan tulevaan vuoromäärän kasvuun. Hankkeella lisätään kantakaupungin raitiotieverkolla liikennöivän raitiovaunukaluston luotettavuutta ja turvallisuutta ja ympäristöystävällisyyttä. Ikääntyvä kalusto on herkempää vikaantumaan ja korjaustarpeet kustannuksineen tulevat yllättäen. Yllättävät korjaustarpeet voivat olla kustannuksiltaan huomattavia, mikä vaikeuttaa vastuullista taloudenhoitoa ja ennustettavuutta.

Korvattavia MLNRV-raitiovaunuja on yhteensä 52 kappaletta. Aivan vastaavaa määrää ei korvaavia vaunuja ole välttämätöntä hankkia ja

hankittava kalustomäärä tarkentuu HSL:n linjastosuunnitelman varmistuttua.

Kalustohankkeeseen sisällytettävä vaihto-osahankinta pienentää linjaston liikennöintiin vaadittavaa kalustomäärää, sillä vaunuja sitoutuu vaihto-osien tehokkaan käytön myötä lyhyemmäksi aikaa kunnossapito- ja korjaustoimenpiteisiin.

Hankittavien raitiovaunujen määrää on käytetty hyväksi myös Ruskeasuon ja Koskelan raitiovaunuvarikoiden mitoituksessa.

Hankkeen toteuttaminen

Hankkeessa hankitaan yhteensä n. 50 kappaletta n. 28 metrisiä yhteen suuntaan ajettavia raitiovaunuja kantakaupunkiliikenteeseen.

Vaunujen tulee soveltua raitioliikenteeseen Helsingin seudulla. Vaunujen tulee olla kokonaistaloudellisia edullisia elinkaarensa aikana, mutta myös luotettavia ja muunneltavia teknisiltä ratkaisuiltaan. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon esteettömyysvaatimukset.

Hankinnassa noudatetaan kaupunkisuunnittelun hankinta-aikana voimassa olevia ohjeistuksia sekä mitoitusperiaatteita.

Kantakaupunkiliikenteen korvaavat vaunut tulevat liikenteeseen vuosien 2028-2032 välillä.

Tarkemmat hankintaa koskevat määrittelyt hankintatavasta, mahdollisista optioratkaisuista, jne. sisältyvät hankintaprosessiin.

Kaluston tekniset ratkaisut

Kunnossapito muodostaa suuren osan raitiovaunun elinkaaren aikaisista kustannuksista. Kunnossapidon tarve ja kustannukset riippuvat raitiovaunun rakenteesta sekä käytettyjen osien ja materiaalien laadusta. Elinkaarikustannusten asianmukainen huomiointi ja korostaminen kalustohankkeessa alentaa raitiovaunuun sen koko elinkaaren aikana sitoutuvia kustannuksia laadukkaampien teknisten ratkaisujen kautta.

Esteettömyyden hyvällä suunnittelulla taataan, että liikuntarajoitteiset tai näkövammaiset voivat turvallisesti käyttää raitiovaunua.

Kaluston materiaali- ja energiatehokkuus ovat tärkeitä ominaisuuksia, joilla varmistetaan sekä soveltuvuus Helsingin raitiojärjestelmän olosuhteissa kestämiseen että kaluston ympäristövaikutusten minimoimiseen. Vaunujen osien uudelleenkäyttö ja/tai kierrättäminen täytyy olla huomioitu.

Raitiovaunujen kunnossapidossa merkittävää kunnossapitokustannusten säästöä voidaan saavuttaa kaluston kulumisen ja kunnan seurantaan perustuvalla kunnossapitokäytännöllä.

Vaihto-osat

Kalustohankkeessa on lisäksi tarkoituksenmukaista hankkia vaunujen vaihto-osia raitiovaunujen käyttöasteen nostamiseksi. Vaihto-osan tarkoitus on, että kunnossapidossa korjattava ja huollettava komponentti voidaan korjata erillisenä osana, eikä raitiovaunua tarvitse ottaa pois ajosta koko korjauksen ajaksi. Vaihto-osa vaihdetaan kunnossapidettäväksi tulevan osan tilalle lyhyessä ajassa, jotta raitiovaunu voi olla mahdollisimman vähän poissa liikennekäytöstä.

Hankkeen kustannusten muodostuminen

Hankkeen arvonlisäverottomaksi kustannukseksi on arvioitu yhteensä 160,0 milj. euroa.

Hankkeen kustannustason (esityksen mukaisesti joulukuun 2021) tarkempi indeksipohjainen määrittely tehdään hankintaratkaisun osana ja tätä indeksiä käytetään hankkeen kustannuksien seurannassa.

Hankkeen kustannukset muodostuvat pääosin hankittavista raitiovaunuista sisältäen vaunujen suunnittelukustannukset. Vaihto-osien osuus hankkeen kustannuksista on noin 8 milj. euroa. Lisäksi hankkeelle tulee projektinjohdon ja –valvonnan kustannuksia arviolta 1,3 milj. euroa.

Hankkeen kokonaiskustannuksiin on sisällytetty rakentamisen aikainen korko n. 1,9 milj. euroa.

Vuodelle 2022 kohdistuu hankkeesta yhteensä n. 0,05 milj. euroa. Vuosille 2023-2032 kohdistuvat kustannukset otetaan huomioon HKL:n talousarvioiden laatimisessa kyseisille vuosille.

Hankkeen kustannusarvioon sisältyy n. 5 % hankevaraus.

HKL:n ja HSL:n sopiman mukaisesti raitiovaunujen muotoilullisen konseptin kehittämisestä ja siihen liittyvistä kustannuksista vastaa HSL.

Hankkeen vaikutukset käyttötalouteen

Hanke aiheuttaa 30 vuoden poistoajalla tasapoistoina 5,3 milj. euron vuotuisen lisäyksen poistokustannuksiin.

HKL vakuuttaa raitiovaunut kaupungin vakuutusrahaston kautta. Vakuutusrahastomaksu on 0,1 % omaisuuden arvosta, joten 30 vuoden aikana vakuutusrahastomaksuja kertyy n. 2,5 milj. euroa.

16.12.2021

HKL rahoittaa hankkeen lainarahoituksella. Korkokulut ovat yhteensä noin 49,7 milj. euroa (korkokanta 3% ja laina-aika 25 vuotta). Hankkeen kokonaiskustannukseen sisältyvä valmistuksen aikainen korko (2,1 milj. euroa) on laskettu erikseen.

Vaunujen käyttökustannukset ovat arviolta 3,3 milj. euroa vuodessa, sisältäen ajoenergian ja kunnossapitokustannukset. Arvio perustuu olemassa olevan kaluston toteutuneisiin kustannuksiin.

Siten hankkeen kokonaisvaikutukset kaupungin käyttötalouteen ovat 30 vuoden aikana keskimäärin n. 10,4 milj. euroa vuodessa.

HKL:n nykyisen liikennöintisopimuksen mukaisesti HKL laskuttaa vauvuhankinnan poistot, korot ja vakuutusrahastomaksun HSL:ltä osana liikennöintikorvauksen pääomaosuutta.

Asian jatko

Mikäli johtokunta esittää kaupunginhallitukselle hankesuunnitelman hyväksymistä, kaupunginkanslia pyytää asiasta HSL:n hallituksen lausunnon ennen kaupunginhallituksen käsittelyä.

Toimivalta

Hallintosäännön 11 luvun 1 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaan liikelaitoksen johtokunta päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muun kuin tilahanketta koskevan suunnitelman ja piirustuksen hyväksymisestä.

Kaupunginhallituksen hyväksymien hyväksymisrajojen mukaan HKL:n johtokunta päättää alle 5 milj. euron hankkeista.

Hankkeen arvonlisäverottoman kokonaishinnan ollessa 160,0 milj. euroa HKL:n johtokunta voi esittää hankkeen hyväksymistä kaupunginhallitukselle.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Heidi Heikkilä, kalustopäällikkö, puhelin: 310 33823
heidi.h.heikkila(a)hel.fi

Liitteet

1 Hankesuunnitelma

Muutoksenhaku

16.12.2021

Asia/8

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 207

Kalustohankkeiden konsultointipalveluiden tilaaminen

HEL 2021-013782 T 02 08 02 00

Päätös

Johtokunta valitsi puitesopimustoimittajiksi kalustohankkeisiin liittyvien konsultointipalveluiden osa-alueessa 2 (Kalustohankkeiden tekniset asiantuntijapalvelut) seuraavat toimittajat:

- Citec Oy Ab
- Insinööritoimisto Comatec Oy
- WSP Finland Oy

Johtokunta valitsi puitesopimustoimittajiksi kalustohankkeisiin liittyvien konsultointipalveluiden osa-alueessa 3 (Kaluston tehdastarkastukset sekä valmistuksen valvonta) seuraavat toimittajat:

- Insinööritoimisto Comatec Oy
- Ramboll Finland Oy
- Citec Oy Ab
- WSP Finland Oy

Johtokunta oikeutti liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään puitesopimukset em. toimittajien kanssa niin, että

- puitesopimusten sopimuskausi on 1.2.2022 – 31.1.2024
- puitesopimuksia on mahdollista jatkaa kahdelle kahden (2) vuoden optiokaudelle.

Johtokunta oikeutti HKL:n tekemään hankintaan liittyviä tilauksia osa-alueessa 2 yhteensä enintään 1.000.000,00 eurolla (alv 0 %) ja osa-alueessa 3 yhteensä enintään 500.000,00 eurolla (alv 0%).

Käsittely

Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaisesti. Esittelijä poisti päätösehdotuksen viidennen kappaleen: Johtokunta oikeuttaa HKL:n toimitusjohtajan päättämään optiokausien käyttöönotosta.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Heidi Heikkilä, kalustopäällikkö, puhelin: 310 33823
heidi.h.heikkila(a)hel.fi

16.12.2021

Asia/9

Sami Kellokoski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 23601
sami.kellokoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perustelumuistio
- 2 Vertailutaulukko osa-alue 2
- 3 Vertailutaulukko osa-alue 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote	Otteen liitteet
Hankinta	Esitysteksti Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta Liite 1 Liite 2 Liite 3
Kirjanpito	Esitysteksti Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta Liite 1 Liite 2 Liite 3
Sopimussihteeri	Esitysteksti Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta Liite 1 Liite 2 Liite 3
Kalustopäällikkö	Esitysteksti Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta Liite 1 Liite 2 Liite 3
Tarjoajat	Esitysteksti Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta Liite 1 Liite 2 Liite 3

Päätösehdotus

16.12.2021

Johtokunta valitsee puitesopimustoimittajiksi kalustohankkeisiin liittyvien konsultointipalveluiden osa-alueessa 2 (Kalustohankkeiden tekniset asiantuntijapalvelut) seuraavat toimittajat:

- Citec Oy Ab
- Insinööritoimisto Comatec Oy
- WSP Finland Oy

Johtokunta valitsee puitesopimustoimittajiksi kalustohankkeisiin liittyvien konsultointipalveluiden osa-alueessa 3 (Kaluston tehdastarkastukset sekä valmistuksen valvonta) seuraavat toimittajat:

- Insinööritoimisto Comatec Oy
- Ramboll Finland Oy
- Citec Oy Ab
- WSP Finland Oy

Johtokunta oikeuttaa liikenneliikelaitoksen (HKL) tekemään puitesopimukset em. toimittajien kanssa niin, että

- puitesopimusten sopimuskausi on 1.2.2022 – 31.1.2024
- puitesopimuksia on mahdollista jatkaa kahdelle kahden (2) vuoden optiokaudelle.

Johtokunta oikeuttaa HKL:n tekemään hankintaan liittyviä tilauksia osa-alueessa 2 yhteensä enintään 1.000.000,00 eurolla (alv 0 %) ja osa-alueessa 3 yhteensä enintään 500.000,00 eurolla (alv 0%).

Johtokunta oikeuttaa HKL:n toimitusjohtajan päättämään optiokausien käyttöönotosta.

Esittelijän perustelut

HKL järjesti tarjouskilpailun (49H21) kalustohankkeisiin liittyvistä konsultointipalveluista. Hankintamenettelynä oli vesi- ja energiahuollon, liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (erityisalojen hankintalaki, 1398/2016) mukainen avoin menettely. Hankinnan ennakoitu kokonaisarvo ylitti erityisalojen hankintalain mukaisen palveluhankintojen EU-kynnysarvon.

Tarjouskilpailua koskeva ilmoitus julkaistiin HILMA-ilmoituskanavassa 15.10.2021 numerolla 2021-086285 sekä Euroopan unionin virallisen lehden täydennysosan verkkoversiossa (TED, 2021/S 225-593630) 17.10.2021.

Tarjousten jättämisen määräaika oli 18.11.2021 klo 12:00.

16.12.2021

HKL julkaisi tarjouspyynnön korjausilmoituksen HILMA:ssa 17.11.2021 ja TED:ssä 19.11.2021. Korjausilmoituksella HKL pidensi tarjousten jättämisen määräaikaan 29.11.2021 kello 12:00 asti.

Tarjouskilpailun ratkaisuperusteena oli kokonaistaloudellinen edullisuus niin, että hinnan painoarvo oli 50 % ja laadun 50 %. Laatu huomioitiin tarjouspyynnön vähimmäisvaatimuksissa ja pisteytettävissä vertailuperusteissa. HKL:n hankinnoissa edellyttämät vastuullisuusperiaatteet huomioitiin tarjouspyynnön pakollisissa vaatimuksissa.

Hankinta-asian ratkaiseminen

Hankintamenettelyn ratkaisua koskevat perustelut ovat esityslistan liitteenä.

Hallinto- ja hankintapalvelut huolehtii hankintapäätöksen tiedoksiannosta asianosaisille.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Heidi Heikkilä, kalustopäällikkö, puhelin: 310 33823
heidi.h.heikkila(a)hel.fi
Sami Kellokoski, hankinta-asiantuntija, puhelin: 310 23601
sami.kellokoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Perustelumuistio
- 2 Vertailutaulukko osa-alue 2
- 3 Vertailutaulukko osa-alue 3

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Otteet

Ote

Hankinta

Otteen liitteet

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

Liite 1

Liite 2

Liite 3

Kirjanpito

Esitysteksti

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta

16.12.2021

Asia/9

		Liite 1
		Liite 2
		Liite 3
	Sopimussihteeri	Esitysteksti
		Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
		Liite 1
		Liite 2
		Liite 3
	Kalustopäällikkö	Esitysteksti
		Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
		Liite 1
		Liite 2
		Liite 3
	Tarjoajat	Esitysteksti
		Muutoksenhaku hankintapäätökseen, liikenneliikelaitoksen johtokunta
		Liite 1
		Liite 2
		Liite 3

§ 208

Liikenneliikelaitoksen johtokunnan lausunto Pia Pakarisen valtuustoaloitteesta Kruunusiltojen raitiovaunukalustotarpeiden uudelleenarvioimiseksi

HEL 2021-011578 T 00 00 03

Esitys

Johtokunta antoi seuraavan lausunnon kaupunginhallitukselle Pia Pakarisen valtuustoaloitteesta Kruunusiltojen raitiovaunukalustotarpeiden uudelleenarvioimiseksi:

Kruunusiltojen raitiovaunukaluston hankintaa koskeva hankesuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 17.6.2020, 173 §. Kruunusiltojen raitiovaunukaluston hankinta Skoda Transtech Oy:ltä perustuu HKL:n johtokunnan päätökseen 17.12.2020, 200 §, jossa johtokunta oikeutti HKL:n käyttämään olemassa olevan raitiovaunujen hankintasopimuksen lisäsopimuksen L9 mukaista jäljellä olevaa optiota 23 Artic XL -tyyppisen raitiovaunun tilaamiseen.

Kuten hankesuunnitelman hyväksymistä koskevan päätöksen perusteissa todetaan, on Kruunusiltojen raitiorata suunniteltu liikennöitäväksi kahteen suuntaan ajettavilla raitiovaunuilla. Radan infrastruktuuri niin kantakaupungin kuin Laajasalon päässä on suunniteltu kahteen suuntaan ajettaville vaunuille. Mikäli linjastoa haluttaisiin liikennöidä normaaleilla kantakaupunkilinjaston vaunuilla (kuten Artic/MLNRV), tämä edellyttäisi kääntösilmukoiden rakentamista niin Hakaniemen kuin Laajasalon päähän sekä muita raiteistomuutoksia. Kääntösilmukoiden liisääminen ei ole mahdollista ilman laajempia maankäytön suunnittelun muutoksia, mikä edelleen hidastaisi Kruunusiltojen linjaston käyttöönottoa. Alun perin Kruunusiltojen linjastoa varten oli tarkoitus hankkia 45 metriä pitkiä vaunuja, mutta vaunupituutta on jo lyhennetty 35 metriin hankekokonaisuuden laajuuden ja siten matkustajamääräennusteiden täsmentymisen myötä. Vaunujen lyhentäminen 45 metrisistä 35 metrisiksi ei pudottanut merkittävästi vaunukohtaista hankintakustannusta.

Koska kahteen suuntaan ajettavia vaunuja ei ole mahdollista saada lyhempinä kuin 35 metrisinä, vaunuja ei ole mahdollista edelleen lyhentää. Vaunujen lyhentäminen edelleen tarkoittaisi täysin uuden yhteen suuntaan ajettavan raitiovaunumallin tilaamista ja tulisi erittäin todennäköisesti jo tilattuja vaunuja kalliimmaksi. Tällaisen vaunutyyppin matkustajakapasiteetti jäisi huomattavasti nykyisiä kantakaupunkivaunuja pienemmäksi. Lisäksi tulisi rakentaa kääntösilmukat, jotka veisivät tilaa kaupunkikehitykseltä. Tämäkin vaihtoehto tuottaisi lähes varmasti selkeän viivästyksen Kruunusiltojen linjaston liikenteen alkamiselle.

16.12.2021

Uuden vaunutyyppin hankintaan ryhtyminen tarkoittaisi jo tilattujen 23 Artic XL -vaunun siirtämistä käyttöön Länsi-Helsingin raitiotieille. Länsi-Helsingin raitiotiet liikennöivät myös kantakaupunkiraitteiston alueella, jolloin olemassa olevien katujen kuormitusta ei voida välttää. Tällä hetkellä ei ole tiedossa, että nykyinfraan ja pohjalaattarakenteeseen tarvitsisi tehdä muutoksia. Myös kunnallistekniikka kestää Artic XL -vaunujen painon. Kantakaupunkiverkon raitiotiepysäkkejä ei ole korotettu eikä pidennetty kampanjaluonteisesti, vaan pidennyksiä tehdään aina tilanteen ja mahdollisuuksien mukaan liikenteen tilaajan Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän ja/tai kaupunkiympäristön toimialan pyyntöjen mukaisesti. Pysäkkien pituuteen vaikuttaa myös se, kuinka monta linjaa kyseisen pysäkin kohdalla liikennöi ja mitä mahdollisia rajoitteita ympäröivä rakennettu kaupunkitila asettaa.

Koska Länsi-Helsingin raitiotiet toteutetaan vasta käynnissä olevien pikaraitiotiehankkeiden jälkeen, pitäisi HKL:n joko neuvotella tilattujen raitiovaunujen toimituksen siirtämisestä tai varastoida toimitettuja raitiovaunuja useita vuosia. Toimitusten siirtäminen kauemmas tulevaisuuteen nostaisi vaunuhankinnan kustannuksia, kun vaunuja ei rakennettaisi jo sovitussa aikataulussa ja tällöin toimittaja joutuisi sovittamaan tuotannon muuhun tilauskantaansa. Vaunujen varastointi tulevaisuutta varten merkitsisi varastotilan tarvetta sekä edelleen suurempia ylläpitokustannuksia vaunujen elinkaarelle takuuajan osittaisen hyödyntämättä jättämisen myötä.

Kaikki edellä esitetyt vaihtoehdot kasvattavat Kruunusiltojen raitiolinjan kustannuksia jo hyväksytyistä ja sisältävän merkittävän aikatauluriskin hankkeen valmistumiselle. Näin ollen HKL ei pidä tarkoituksenmukaisena muuttaa Kruunusilloille hankittavaa kalustoa lyhemmäksi.

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Heidi Heikkilä, kalustopäällikkö, puhelin: 310 33823
heidi.h.heikkila(a)hel.fi
Hannu Stam, infrapalvelupäällikkö, puhelin: 310 35777
hannu.stam(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Esitysehdotus

Esitys on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Postiosoite
PL 55250
00099 HELSINGIN KAUPUNKI

Käyntiosoite
Hämeentie 86
Helsinki 00550

Puhelin
3101071
Faksi

Y-tunnus

Tilinro

Alv.nro

Valtuutettu Pia Pakarinen ja 18 muuta valtuutettua ovat tehneet 13.10.2021 seuraavan valtuustoaloitteen:

"Kaupunkistrategiaan on kirjattu, että Vartiosaaren ja Stansvikinkallion rakentamisesta luovutaan. Päätöksen vuoksi nykyinen tilanne poikkeaa huomattavasti sillan rakentamispäätöksen taustalla alun perin olleesta tilanteesta. Koska Vartiosaaren osayleiskaavassa laskettiin saarelle tulevan 5000-7000 asukasta ja Stansvikinkallioon 2000 asukasta, alueiden rakentamatta jättämisen myötä Kruunusiltojen raitioyhteyden arvioitu käyttäjämäärä vähenee merkittävästi.

Käyttäjämääräennusteen pienentyessä myös Kruunusiltojen kalustohankintaa pitäisi harkita uudelleen. Kruunuvuorenrannan/Yliskylän raitioliikenne olisi todennäköisesti järkevämpää hoitaa 35 metrin pikaraitiovaunuja pienemmällä kalustolla, sillä matkustajamäärä mahtuisi hyvin lyhyempiinkin vaunuihin ja hoituisi nykyisellä nivelraitiovaunujen kalustomitoituksella. Mikäli pitkät vaunut on jo tilattu, niitä voidaan käyttää esim. Raide-Jokerin ja myöhemmin toteutettavien muiden pikaraitiolinjojen liikennöinnissä.

Lyhyempien vaunujen käyttämisen ansiosta Kaisaniemen liikenneympyrän ja Kaivokadun pysäkkejä ei tarvitsi rakentaa uudelleen eikä Kruunuvuorenrannan/Yliskylän raitioyhteyden jatkaminen mahdollisesti Länsisatamaan edellyttäisi myöskään mittavia pysäkkien uudistamisia muuallakaan keskustassa.

Asialla on merkittäviä kustannusvaikutuksia. Kaupunkiratikoiden vanhat pysäkit on juuri muutama vuosi sitten korotettu ja pidennetty vastamaan uusien Artic-vaunujen mitoitusta, mutta 35 tai jopa 45 metriä pitkät pikaraitiovaunut edellyttäisivät paitsi pysäkkien uudelleen pidentämistä, myös esim. Bulevardilla ja muilla vanhoilla keskustan kaduilla raitiokiskojen alueella kunnallisteknisiä töitä. Monilla kaduilla putket ja kaapelit sijaitsevat raitiokiskojen alla, eikä niitä ole rakennettu siten, että ne kestäisivät suurten pikaraitiovaunujen painon.

Me allekirjoittaneet valtuutetut edellyttämme, että Kruunusilloilla käytettäväksi suunnitellun uuden kaluston aiheuttamien pysäkkien ja katujen uudelleenrakentamisinvestointien kustannukset arvioidaan, myös Kruunusiltojen raitioyhteyden keskustaosuuden osalta, ja päätöksenteoon tuodaan vaunuvaihtoehto, joka on taloudellisesti järkevä sillan käyttäjämäärään nähden."

Lausuntopyyntö

Kaupunginkanslia on pyytänyt HKL:n johtokuntaa antamaan aloitteesta lausunnon kaupunginhallitukselle 18.1.2022 mennessä.

16.12.2021

Esittelijä

yksikön johtaja
Antti Nousiainen

Lisätiedot

Heidi Heikkilä, kalustopäällikkö, puhelin: 310 33823
heidi.h.heikkila(a)hel.fi
Hannu Stam, infrapalvelupäällikkö, puhelin: 310 35777
hannu.stam(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

§ 209

Ilmoitusasiat ja johtokunnan esille ottamat asiat

Päätös

Johtokunta merkitsi asiat tiedoksi.

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Jukka Hämäläinen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto (Kvsto)

Kvsto 24.11.2021 § 354 asia/4

Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2022 ja taloussuunnitelma vuosille 2022 - 2024
HEL 2021-002643 T 02 02 00

Kvsto 24.11.2021 § 355 asia/5

Eräiden vuoden 2021 talousarvioon merkittyjen määrärahojen ylittämisen
HEL 2021-012101 T 02 02 00

Kvsto 24.11.2021 § 358 asia/8

Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman hyväksyminen
HEL 2020-010913 T 08 00 07

Kvsto 24.11.2021 § 369 asia/19

Valtuutettu Pentti Arajärven aloite koskien joukkoliikenteen kehittämistä maksuttomaksi
HEL 2021-006117 T 00 00 03

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Kaupunginhallitus (Khs)

16.12.2021

Khs 15.11.2021 § 841 asia/2

V 24.11.2021, Helsingin kaupungin talousarvio vuodeksi 2022 ja taloussuunnitelma vuosille 2022 - 2024
HEL 2021-002643 T 02 02 00

Khs 15.11.2021 § 845 asia/6

V 24.11.2021, Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman hyväksyminen
HEL 2020-010913 T 08 00 07

Khs 15.11.2021 § 851 asia/12

V 24.11.2021, Valtuutettu Pentti Arajärven aloite koskien joukkoliikenteen kehittämistä maksuttomaksi
HEL 2021-006117 T 00 00 03

Khs 15.11.2021 § 859 asia/20

Itäkeskuksen metron sähkönsyöttöaseman peruskorjauksen hankesuunnitelma
HEL 2021-008344 T 08 00 02

Khs 15.11.2021 § 865 asia/26

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 45

===

liikenneliikelaitos 9.11.2021

===

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 18.11.2021 § 867 asia/2

V 24.11.2021, Sörnäistentunnelin hankesuunnitelman hyväksyminen
HEL 2020-010913 T 08 00 07

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Khs 22.11.2021 § 871 asia/3

V 8.12.2021, Selvitys vuoden 2020 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä
HEL 2020-006250 T 00 03 00

[Linkki pöytäkirjaan](#)

16.12.2021

Khs 29.11.2021 § 895 asia/7

V 8.12.2021, Selvitys vuoden 2020 arviointikertomuksen johdosta suoritetuista toimenpiteistä
HEL 2020-006250 T 00 03 00

Khs 29.11.2021 § 897 asia/9

Kaupungin toimielinten sähköiset kokoukset
HEL 2021-013405 T 00 01 00

Khs 29.11.2021 § 905 asia/17

Valtuutettu Tuomas Rantasen toivomusponsi raitiotiekapasiteetin lisäämisestä Länsisatamaan
HEL 2021-001650 T 00 00 03

Khs 29.11.2021 § 908 asia/20

Kaupungin viranomaisten päätösten seuraaminen

Kaupunginhallitus päätti, ettei se ota käsiteltäväkseen asioita, joissa seuraavat viranomaiset ovat tehneet päätöksen viikolla 47

===

liikenneliikelaitos 26.11.2021

===

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Konsernijaosto (Koja)

Koja 22.11.2021 § 149 asia/12

Perustettavan kaupunkiliikenneyhtiön hallituksen nimeäminen
HEL 2021-006057 T 00 00 00

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Elinkeinojaosto (Elja)

Elja 29.11.2021 § 22 asia/2

Kaupunginhallituksen elinkeinojaoston kokousajat kevätkaudella 2022
HEL 2021-012830 T 00 00 02

Elja 29.11.2021 § 25 asia/5

Helsingin kaupungin elinkeinopolitiikan painopisteiden 2022-2025 valmistelutilanne
HEL 2021-012942 T 14 00 00

16.12.2021

Asia/11

[Linkki pöytäkirjaan](#)

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Jukka Hämäläinen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

16.12.2021

Asia/12

§ 210

Liikenneliikelaitoksella tehtyjen päätösten seuraaminen

Päätös

Johtokunta merkitsi tiedoksi johtokunnan puheenjohtajan ilmoituksen viikolta 47/2021, ettei ota/esittele otettavaksi johtokunnan käsiteltäväksi seuraavia toimitusjohtajan ja yksiköiden johtajien tekemiä päätöksiä:

2021	§
Toimitusjohtaja	114 - 117
Henkilöstö ja liiketoiminnan tuki, yksikön johtaja	
Talous ja toiminnanohjaus, yksikön johtaja	10
Suuret kaupunkiraidehankkeet, yksikön johtaja	
OmaisuuDENhallinta, yksikön johtaja	
Kunnossapito, yksikön johtaja	34
Liikennöinti, yksikön johtaja	

[Linkki päätöksiin](#)

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Jukka Hämäläinen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

vs. yksikön johtaja
Jukka Hämäläinen

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

16.12.2021

MUUTOKSENHAKUOHJEET

1

MUUTOKSENHAKUKIELTO

Pöytäkirjan 199, 201, 202, 203, 206, 208, 209 ja 210 §:t.

Tähän päätökseen ei saa hakea muutosta, koska päätös koskee asian valmistelua tai täytäntöönpanoa.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §

2

OHJEET OIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Pöytäkirjan 200, 204 ja 205 §:t.

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen)
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi-saannista.

Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi postitse, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Mikäli päätös on annettu tiedoksi sähköisenä viestinä, asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmen päivän kuluttua viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä,

16.12.2021

joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisena. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon oikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä halutaan oikaistavaksi
- oikaisuvaatimuksen tekijä
- millä perusteella oikaisuvaatimuksen tekijä on oikeutettu tekemään vaatimuksen
- oikaisuvaatimuksen tekijän yhteystiedot

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

3

MUUTOKSENHAKU HANKINTAPÄÄTÖKSEEN

Pöytäkirjan 207 §.

Tähän päätökseen tyytymätön asianosainen voi hakea päätökseen muutosta vaatimalla hankinta-oikaisua tai tekemällä valituksen markkinaoikeudelle taikka molemmat.

16.12.2021

OHJEET HANKINTAOIKAISUVAATIMUKSEN TEKEMISEKSI

Oikaisuvaatimusaika

Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta ratkaisusta.

Muutoksenhaku markkinaoikeuteen ei estä vaatimasta hankintaoikaisu.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämistä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Oikaisuvaatimuksen on saavuttava Helsingin kaupungin kirjaamoon viimeistään määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomaisen

Viranomaisen, jolta hankintaoikaisu vaaditaan, on Helsingin kaupungin liikenneliikelaitoksen johtokunta.

Oikaisuvaatimusviranomaisen asiointiosoite on seuraava:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

16.12.2021

Hankintaoikaisuvaatimus pannaan vireille kirjallisesti ilmoittamalla

- hankintayksikön päätös tai muu ratkaisu, johon hankintaoikaisuvaatimus kohdistuu
- miten päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella päätöstä tai muuta ratkaisua halutaan oikaistavaksi.

Sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on mainittava oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi. Jos oikaisua vaativan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos oikaisuvaatimuksen laatijana on joku muu henkilö, oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava myös tämän nimi sekä tarvittavat yhteystiedot.

Oikaisuvaatimukseen on liitettävä asiakirjat, joihin oikaisua vaativa halua vedota vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

VALITUSOSOITUS MARKKINAOIKEUDELLE

Valitusaika

Valitus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi käyttäen ehdokkaan tai tarjoajan hankintayksikölle ilmoittamaa sähköistä yhteystietoa, katsotaan vastaanottajan saaneen päätöksestä tiedon sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Mikäli päätös on lähetetty tiedoksi tavallisena kirjeenä, ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei ehdokas tai tarjoaja näytä tiedoksianto tapahtuneen myöhemmin.

Hankintaoikaisun vireilletulo ei vaikuta siihen määräaikaan, jonka kuluessa asianosaisella on oikeus hakea muutosta valittamalla markkinaoikeudelle.

16.12.2021

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajaksi. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkipäivä, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusviranomainen

Valitus tehdään markkinaoikeudelle.

Markkinaoikeuden asiointiosoite on 24.12.2021 saakka seuraava:

Postiosoite: Radanrakentajantie 5
00520 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5
Puhelinnumero: 029 56 43300

Markkinaoikeuden asiointiosoite on 27.12.2021 alkaen seuraava:

Postiosoite: Sörnäistenkatu 1
00580 HELSINKI
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 43314
Käyntiosoite: Sörnäistenkatu 1
Puhelinnumero: 029 56 43300

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
2. miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);

16.12.2021

3. vaatimusten perustelut;
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Ilmoitus valituksen tekemisestä hankintayksikölle

Valittajan tai hänen edustajansa on ilmoitettava kirjallisesti hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeudelle.

Ilmoitus on tehtävä osoitteeseen:

Sähköpostiosoite: helsinki.kirjaamo@hel.fi
Postiosoite: PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
Käyntiosoite: Pohjoisesplanadi 11-13
Puhelinnumero: 09 310 13700

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 08.15–16.00.

Odotusaika

EU-kynnysarvot ylittävien hankintojen osalta hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on

16.12.2021

---

saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireillepanijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään. Markkinaoikeuden ensimmäisenä asteena käsittelemässä asiassa maksu peritään riippumatta asian lopputuloksesta.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä lähetetään pyynnöstä. Asiakirjoja voi tilata Helsingin kaupungin kirjaamosta.

16.12.2021

Liikenneliikelaitoksen johtokunta

Minna Salminen
puheenjohtaja

Miika Tetri
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu

Aino Tuominen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu.

Pöytäkirja on pidetty nähtävänä yleisessä tietoverkossa osoitteessa
www.hel.fi 27.12.2021.